

Caracterizarea personajului Bogumil din opera Mesterul Manole scrisa de Lucian Blaga-a doua parte

Bogumil este acela care descifreaza semnele unui univers in agonie, cuprins parca de "boala caderii", el descrie atmosfera apocaliptica, atat de familiara expresionistilor: "in sat copiii nu mai cresc si tata femeilor nu mai da lapte".

Blestemul prabusirii pare a cuprinde dintr-o data intreg universul, si privita din acest unghi incercarea lui Manole de a construi biserica echivaleaza cu o incercare de a reechilibra universul (orice biserica fiind ea insasi un univers dupa Mircea Eliade), de a restaura, deci, ordinea. Mesterul nu poate accepta insa calea pe care i-o sugereaza Bogumil, jertfa umana careia nu-i intelege sensul, desi calugarul i-l descifreaza: "sufletuliese din trupul harazit viermilor albi si parosi si intra invingator in trupul bisericii harazit vesniciei". Sensul tainic al acestei jertfe nu incape in calcule matematice, jertfa trebuie traita pentru a putea fi patrunsa. Omul e supus limitelor, sugereaza calugarul, el nu poate intelege doar prin apelul la ratiune tainele universului (altfel spus, "cunoasterea paradisiaca" nu este totala): "Crezi tu oare ca masuri inaltimile si adancimile sortii cu plumbul atarnat de sfoara?"

In sufletul lui Bogumil nu exista nicio indoiala ca doar jertfa ar putea asigura trainicia zidurilor: "in nicio vorba de-a mea nu vei gasi nicio umbra de intrebare". El stie ca "bunul Dumnezeu si crancenul Satanail sunt frati", ca "unul slujeste celuilalt".

Nu intamplator Bogumil este prezent in scena in momentul intrigii, aducand ideea jertfei, si in deznodamant de asemenea, ca o voce a inaltimilor cerandu-i imperativ artistului, in momentul de deznadejde ce urmeaza jertfei: "Crede!", si sugerand intr-o ampla metafora ideea eternitatii creatiei: "La judecata de apoi ea de aici va iesi, ca pasari de toamna ingeri calatori pe biserica se vor odihni". Tot el este acela care face ultima cruce asupra lui Manole inainte ca acesta sa urce in turla bisericii, semn al divinitatii care protejeaza actul creator.

Personajul e deci un simbol, o voce a Inaltului care apare in momentele de maxima tensiune ale dramei, servind sugerarii conflictului interior al creatorului de frumos.